

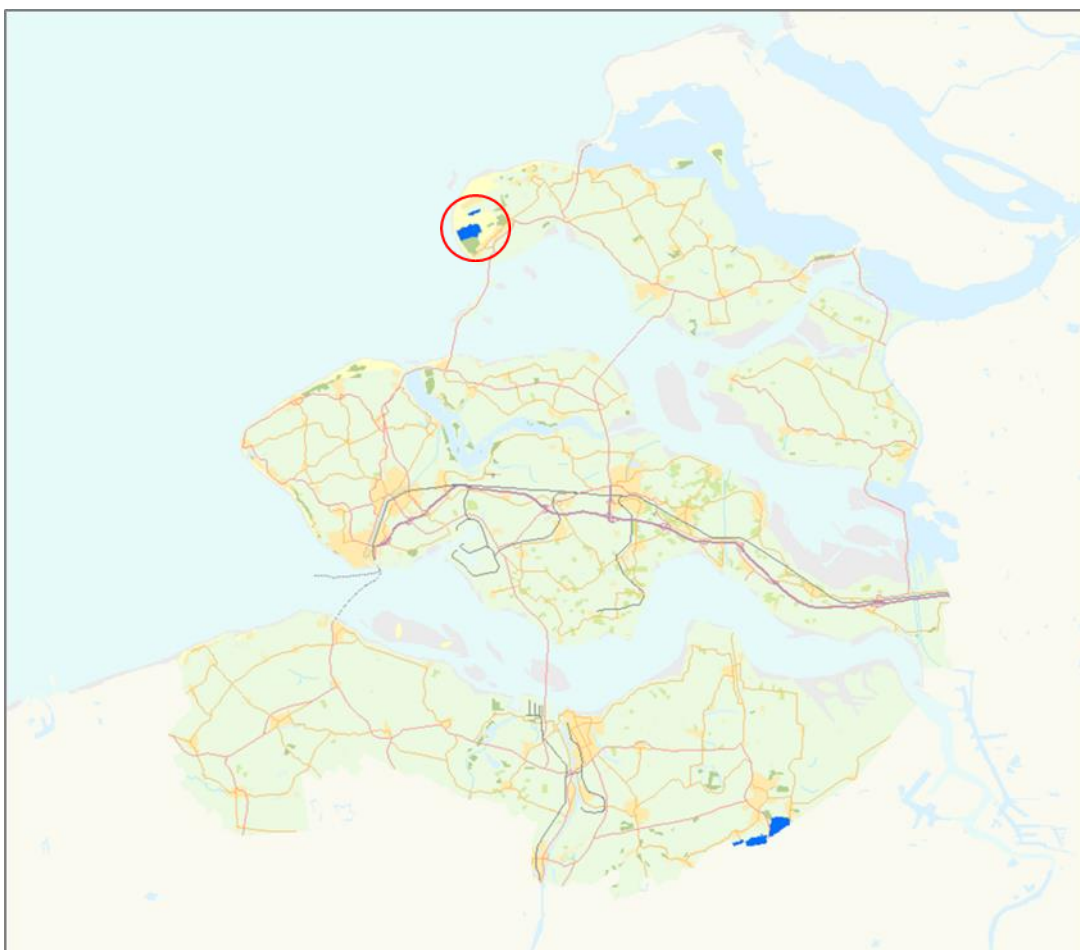
Gebiedsdossier drinkwaterwinning Haamstede

Bescherming van de drinkwaterwinning

Gebiedsdossier Haamstede

Bescherming van de drinkwaterwinning

Datum:	6-1-2015
Versie:	Definitief
Auteur:	Provincie Zeeland
Afdeling:	Water, Bodem en Natuur

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1. Aanleiding	5
1.2. Vereenvoudigd gebiedsdossier	5
1.3. Doel en aanpak	5
1.4. Status, reikwijdte en gebruik van het gebiedsdossier	6
2. Beschrijving winningen en intrekgebied	7
2.1. Algemeen	7
2.2. Onttrekkingen en infiltratie	7
2.3. Ondergrond en zoetwaterbel	8
2.4. Intrekgebied en beschermingszones	10
3. Ruimtegebruik en emissiebronnen intrekgebied	12
3.1. Puntbronnen	12
3.2. Diffuse bronnen	12
4. Waterkwaliteit	13
4.1. Kwaliteit ruwwater	13
4.2. Kwaliteit infiltratiewater	13
4.3. Synthese	13
5. Ruimtelijke bescherming	15
5.1. Europees beleid	15
5.2. Nationaal beleid	15
5.2.1. Kaderrichtlijn Water	15
5.2.2. Drinkwaterwet en -besluit	16
5.2.3. Infiltratiebesluit bodembescherming	16
5.2.4. Bkwm 2009	16
5.3. Provinciaal beleid	17
5.4. Borging in bestemmingsplan	18
5.5. Borging in calamiteitenplannen	18
6. Mogelijke maatregelen	19
Referenties	20

Samenvatting

De provincies stellen conform de landelijke afspraken gebiedsdossiers op voor drinkwaterwinningen. In een gebiedsdossier worden de risico's voor de waterkwaliteit rondom een winning voor de openbare drinkwatervoorziening beschreven. Een dossier bevat feiten over de winning, eventueel aanwezige verontreinigingen en bedreigingen en een analyse daarvan. De documenten vormen daarmee een basis voor het formuleren van eventuele maatregelen en afspraken daarover. Dit om de risico's voor de winningen weg te nemen of te verminderen en/of om toekomstige risico's te beperken met het oog op het realiseren van de Kaderrichtlijn Water doelstellingen.

Voor twee operationele winningen in Zeeland, Haamstede en Sint Jansteen, is een gebiedsdossier opgesteld. Voorheen waren ook te Biggekerke en Oranjezon drinkwaterwinningen gevestigd, maar beide zijn gesloten. De winningen Haamstede en Sint Jansteen worden aangemerkt als ondiepe en kwetsbare winningen. Beide winningen verkeren conform de RIVM beoordeling in 'goede toestand'. (Zie ook §1.2) Voor winningen in een 'goede toestand', zoals het geval is bij de winningen Haamstede en Sint Jansteen, hoeven met het oog op de doelstellingen van de KRW geen maatregelen te worden ontwikkeld. Landelijk is afgesproken dat voor die winningen de gebiedsdossiers uiterlijk in 2014 moeten zijn opgesteld. Ook is afgesproken dat voor die winningen kan worden volstaan met een vereenvoudigd protocol voor het opstellen van de gebiedsdossiers.

Dit gebiedsdossier betreft de drinkwaterwinning Haamstede. Een belangrijke bron vormt de grondwatermodelstudie door Royal Haskoning (2005-2006).

Het wingebied heeft grotendeels een natuurfunctie (N2000). Er zijn geen (bodem)verontreinigingen of (enigszins significante) diffuse bronnen aanwezig. Ondanks de typering 'kwetsbaar' is deze winning feitelijk als 'robuust' te beschouwen. Het diepere deel van de zoetwaterbel zou als strategische watervoorraad aangemerkt kunnen worden. Voor deze winning zijn dan ook geen maatregelen voorzien.

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft als doel de kwaliteit van het oppervlaktewater- en grondwater te beschermen en te verbeteren. Grondwaterlichamen voor menselijke consumptie moeten beschermd worden om verslechtering van de kwaliteit te voorkomen om de benodigde zuiveringsinspanning te reduceren. De uitvoering van de KRW is een overheidstaak en is voor wat betreft de bescherming van bronnen voor de drinkwatervoorziening (grond- en oppervlaktewater) gedelegeerd aan de provincies. Als onderdeel van het behalen van de doelstellingen van de KRW met betrekking tot grond- en oppervlaktewaterbescherming is afgesproken voor twee van de vier Waterwingebieden in Zeeland, te weten Haamstede en Sint Jansteen een gebiedsdossier op te stellen. Het voormalige waterwingebied Biggekerke is sinds 1980 niet meer in gebruik. Na nog enkele jaren als noodvoorziening te hebben gefunctioneerd is de grondwateronttrekkingsvergunning van Biggekerke december 2004 ingeleverd. Waterwingebied Oranjezon is sinds 1995 niet meer actief en diende tot voor kort enkel nog als nooddrinkwatervoorziening. De grondwateronttrekkingsvergunning van Oranjezon zal in 2015 worden beëindigd. Om deze redenen zal voor deze voormalige winningen geen gebiedsdossier worden opgesteld. Het vervallen van de grondwaterbescherming zal, voor de bij de winningen behorende gebieden, in de praktijk weinig gevolgen hebben omdat op deze gebieden ook de Natuurbeschermingswet van kracht is.

1.2. Vereenvoudigd gebiedsdossier

Het RIVM heeft een handreiking opgesteld voor de uitwerking van de gebiedsdossiers. In de handreiking is het gebiedsdossier als volgt gedefinieerd: "In een gebiedsdossier wordt door de betrokken partijen informatie verzameld die van belang is voor de waterkwaliteit ter plaatse van de drinkwaterwinning voor de openbare drinkwatervoorziening. Op basis van deze informatie worden mogelijke beschermingsmaatregelen, gericht op preventie en risicobeheersing, ontwikkeld en in het dossier opgenomen. Vervolgens nemen de betrokken partijen – uitgaande van het gebiedsdossier – een besluit over de daadwerkelijk uit te voeren maatregelen."

In de handreiking is daarnaast gesteld dat voor winningen in een goede toestand geen maatregelen hoeven te worden ontwikkeld en dat het voor die categorie winningen van minder belang is aan te sluiten op de plancyclus van de KRW. Voor het uitvoeren en handhaven van beschermingsbeleid is de beschikbaarheid van een eenvoudig dossier wel wenselijk. Afgesproken is dat voor deze categorie winningen in 2014 een vereenvoudigd gebiedsdossier zal zijn opgesteld volgens de in de handreiking opgenomen protocol. De wingebieden Haamstede en Sint Jansteen zijn beide in een goede toestand. Daarom kan voor deze gebieden volstaan worden met een vereenvoudigd gebiedsdossier. De beoordeling 'goede toestand' komt uit het RIVM-rapport 'Invoering gebiedsdossiers – Stand van zaken per november 2011'. Dit betekent niet dat ze automatisch in goede toestand blijven.

1.3. Doel en aanpak

Doel van het gebiedsdossier is het scheppen van een gemeenschappelijk inzicht in de factoren die van belang zijn voor de kwaliteit van het onttrokken water ten behoeve van de drinkwaterbereiding. Hierdoor ontstaat inzicht in de mogelijk aanwezige bronnen van verontreiniging (diffuus, lijn, punt) en de daarbij behorende stoffen die het halen van de KRW-doelen in de weg (kunnen) staan. Door de risico's specifiek per

waterwinning te analyseren kunnen per winning, indien noodzakelijk, effectieve maatregelen geformuleerd worden. Dit proces wordt gezamenlijk met de betrokken partijen, waterbedrijf, gemeente, waterschap, etc. doorlopen om, indien nodig, samen maatregelen te kunnen nemen en afspraken te maken voor het realiseren hiervan.

De provincie is regiehouder voor het opstellen van gebiedsdossiers. Per winlocatie voor drinkwater wordt een dossier opgesteld. Daarbij is vooral een belangrijke rol weggelegd voor het waterbedrijf dat verantwoordelijk is voor het leveren van betrouwbaar drinkwater en in dat kader beschikt over ruime gebieds- en systeemkennis.

In de Provinciale Milieuverordening staat dat het grondwater gevrijwaard moet blijven van verontreinigingen. Om inzicht te krijgen in de risico's is gelet op de kwetsbaarheid van de ondergrond en de belasting door activiteiten en functies in het gebied. De kwetsbaarheid van de ondergrond wordt afgeleid uit de opbouw en samenstelling van de bodem en uit de kwaliteit van het gewonnen water (ook wel het ruwe water genoemd). De bedreiging van bodem en grondwater door activiteiten en functies wordt middels een inventarisatie van (de belasting door) diffuse bronnen, puntbronnen nader beschreven. Verder is nagegaan of de grondwaterbescherming ook in het bestemmingsplan is geborgd. (Zie § 5.4)

1.4. Status, reikwijdte en gebruik van het gebiedsdossier

Het dossier betreft een rapportage met gebied specifieke informatie over de winning Haamstede van drinkwaterbedrijf Evides Waterbedrijf N.V. Het is een 'feitendocument' waarin de factoren die van belang zijn voor de kwaliteit van het te onttrekken water (ten behoeve van de drinkwaterbereiding) zijn vastgelegd. Hiermee is inzicht verkregen in de aspecten die het halen van de KRW-doelen – het verminderen van de zuiveringsinspanning – in de weg staan en/of een bedreiging vormen voor de duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening die de Drinkwaterwet vereist. Het dossier dient als basis voor het maken van afspraken met relevante partijen over eventueel te nemen maatregelen, ten behoeve van de drinkwaterbescherming. Dit gebiedsdossier geeft hierover een actueel overzicht anno 2014.

2. Beschrijving winningen en intrekgebied

2.1. Algemeen

De grondwaterwinning Haamstede is gelegen in het duingebied van de Kop van Schouwen. Dit gebied kenmerkt zich vanwege de 'wandelende' duinen, bijzondere duingraslanden, duinvaleien en een rijke duindoornbegroeiing. Het gebied heeft dan ook een Natura 2000 status. Aan de zeezijde liggen flinke duinruggen met toppen tot 40 m +NAP. In het oosten liggen de relatief vlakke 'vroongronden' met graslanden. In de zuidwestelijk gelegen boswachterij is de duinwaterwinning gesitueerd. In het zomerseizoen verdubbeld de vraag naar drinkwater nagenoeg, dit vanwege de vele toeristen op Schouwen-Duiveland.

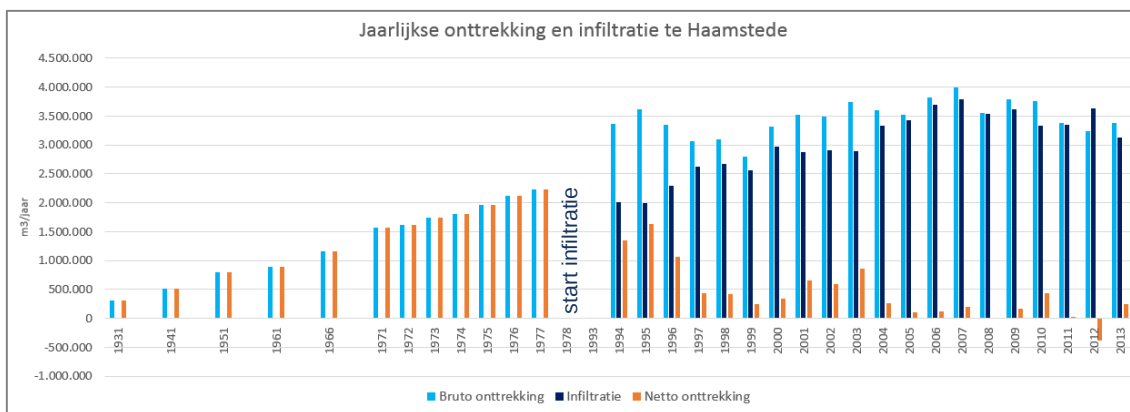
Figuur 1 Ligging van de waterwinning Haamstede

2.2. Onttrekkingen en infiltratie

In 1930 zijn de winningsactiviteiten ontplooid. Vanwege de verdrogende effecten op de natuurwaarden wordt sinds 1978 water geïnfiltreerd. De netto grondwateronttrekking is toen gelimiteerd op 1,1 Mm³/jaar.

Het infiltratiewater is afkomstig uit het Haringvliet en wordt via de drinkwaterproductielocatie Ouddorp aangevoerd en sinds 1996 alhier voorgezuiverd. Infiltratie vindt plaats via drie infiltratievijvers die in een daar-toe aangepaste duinvallei liggen. Het gaat om respectievelijk de Boompjesput, de Driehoek en de later in 1999 aangelegde Haringsput.

In 1998 is de vergunning aan Evides herzien. De maximale vergunde netto onttrekking is nu 970.000 m³. De totale onttrekking is op 4,5 Mm³ gelimiteerd. De bruto onttrekking ligt in de praktijk tussen 2,8 en 3,8 Mm³.

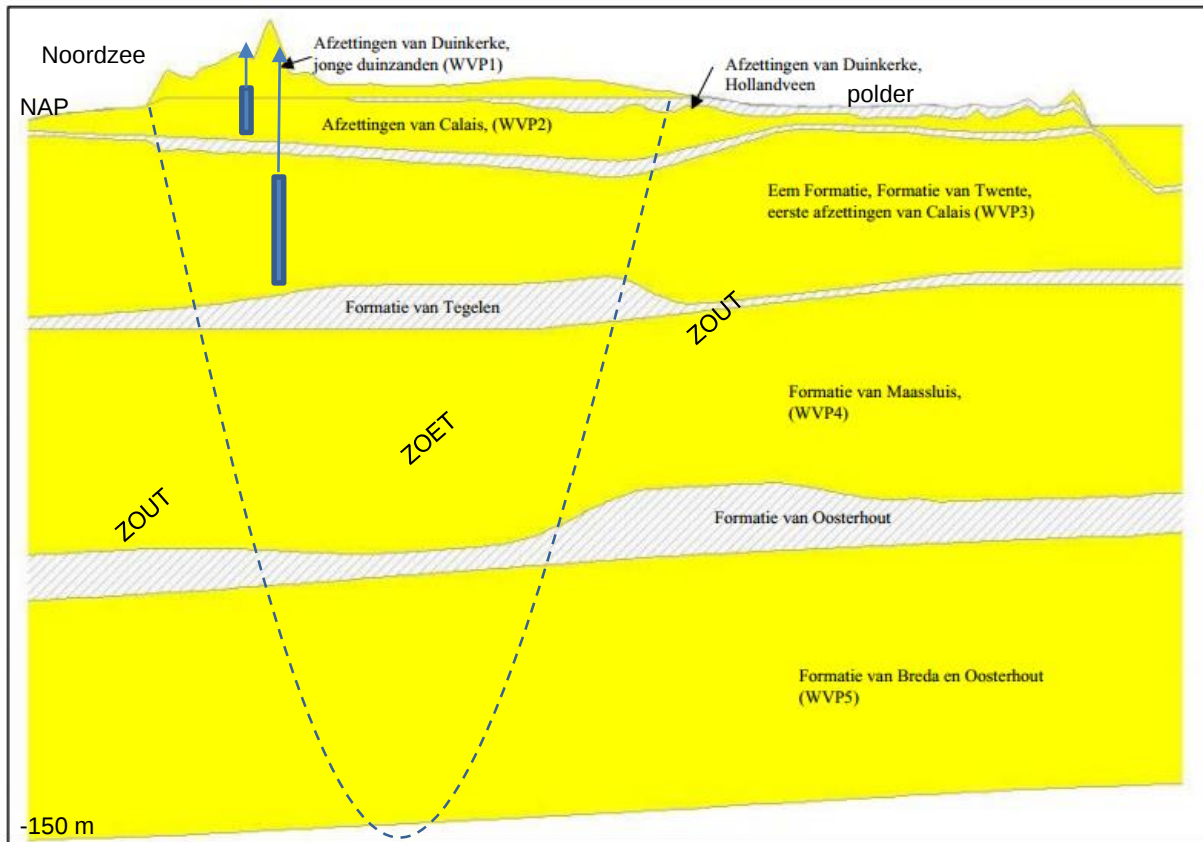
Figuur 2 Verloop jaarlijkse onttrekking en infiltratie

In 2003 is de aanvoercapaciteit van infiltratiewater vergroot. Uit figuur 2 blijkt dat de netto onttrekking vanaf 2004 sterk is afgenomen ten opzichte van de periode er voor.

Primair wordt ondiep, rondom de infiltratievijvers onttrokken. Zodra in de loop van het toeristenseizoen de vraag aanzienlijk stijgt, wordt de diepere serie aan de oostkant bijgeschakeld. De serie nabij het vliegveld heeft alleen nog een calamiteitenfunctie.

2.3. Ondergrond en zoetwaterbel

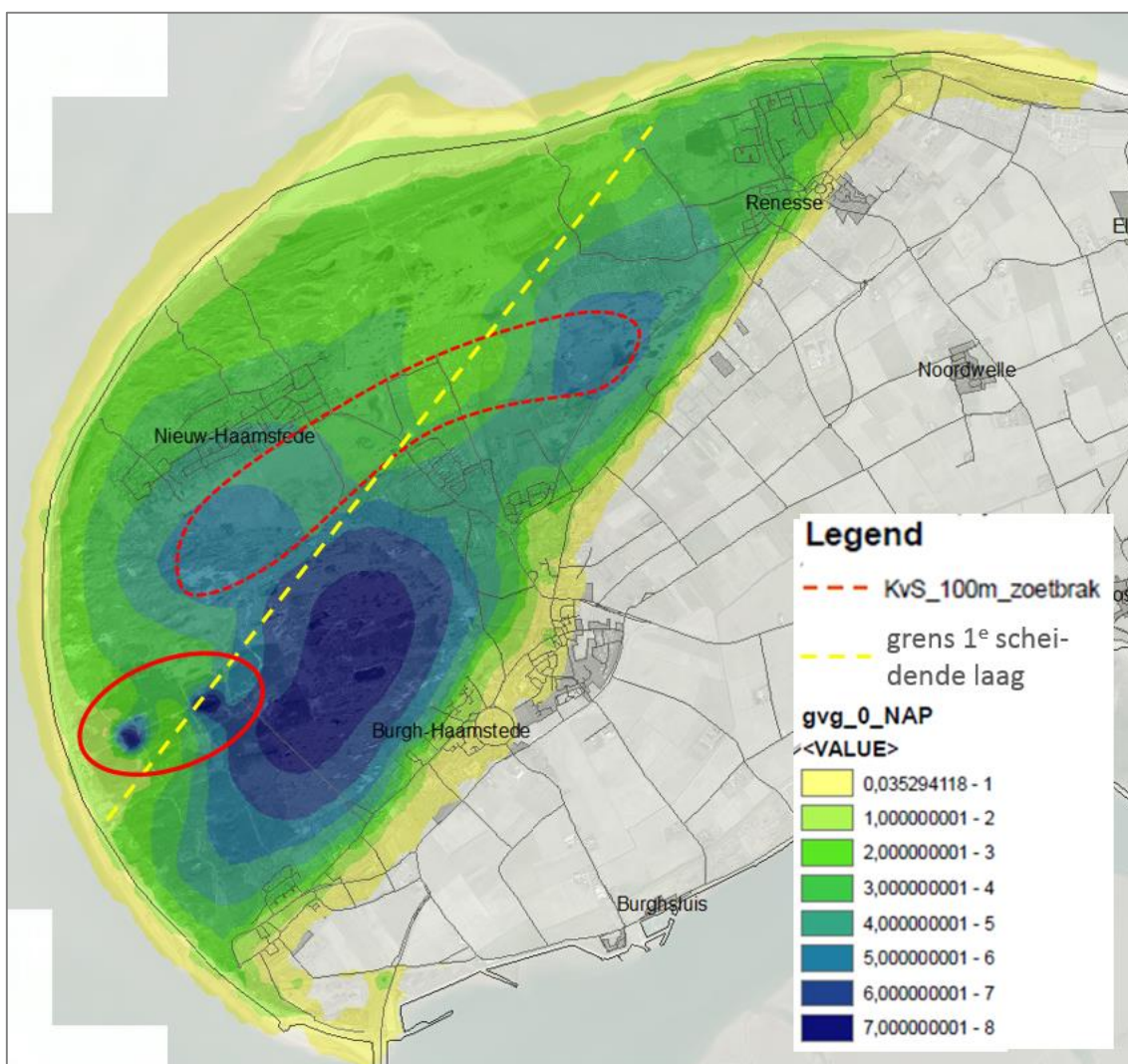
Het zandige duinmassief van de Kop van Schouwen ligt relatief hoog boven zeeniveau en vormt een reservoir voor grondwater. Door neerslag is in de loop van de tijd een zoetwaterbel ontstaan die het zoute water in de ondergrond wegdukt. De grondwaterstand is er hoog ten gevolge van het dichtheidsverschil tussen het zoete en zoute water en door de aanwezigheid van slecht doorlatende klei- of veenlagen, met name in het oostelijk deel van het duingebied. In de Kop van Schouwen zijn 5 watervoerende pakketten aanwezig die (deels) van elkaar worden gescheiden door slecht doorlatende lagen (zie figuur 3). Het stromingspatroon van het grondwater in de Kop van Schouwen is daardoor erg complex.

Figuur 3 Geohydrologisch profiel Kop van Schouwen (grondwatermodelstudie Kop van Schouwen, 2005, Royal Haskoning)

De grondwaterstand in het gebied is erg dynamisch: In de winter groeit de zoetwaterbel door een neerslagoverschot en in de zomer neemt deze af door verdamping. Wegzijging vindt het hele jaar door plaats richting zee, onderliggende watervoerende pakketten, maar ook naar de lager gelegen polders.

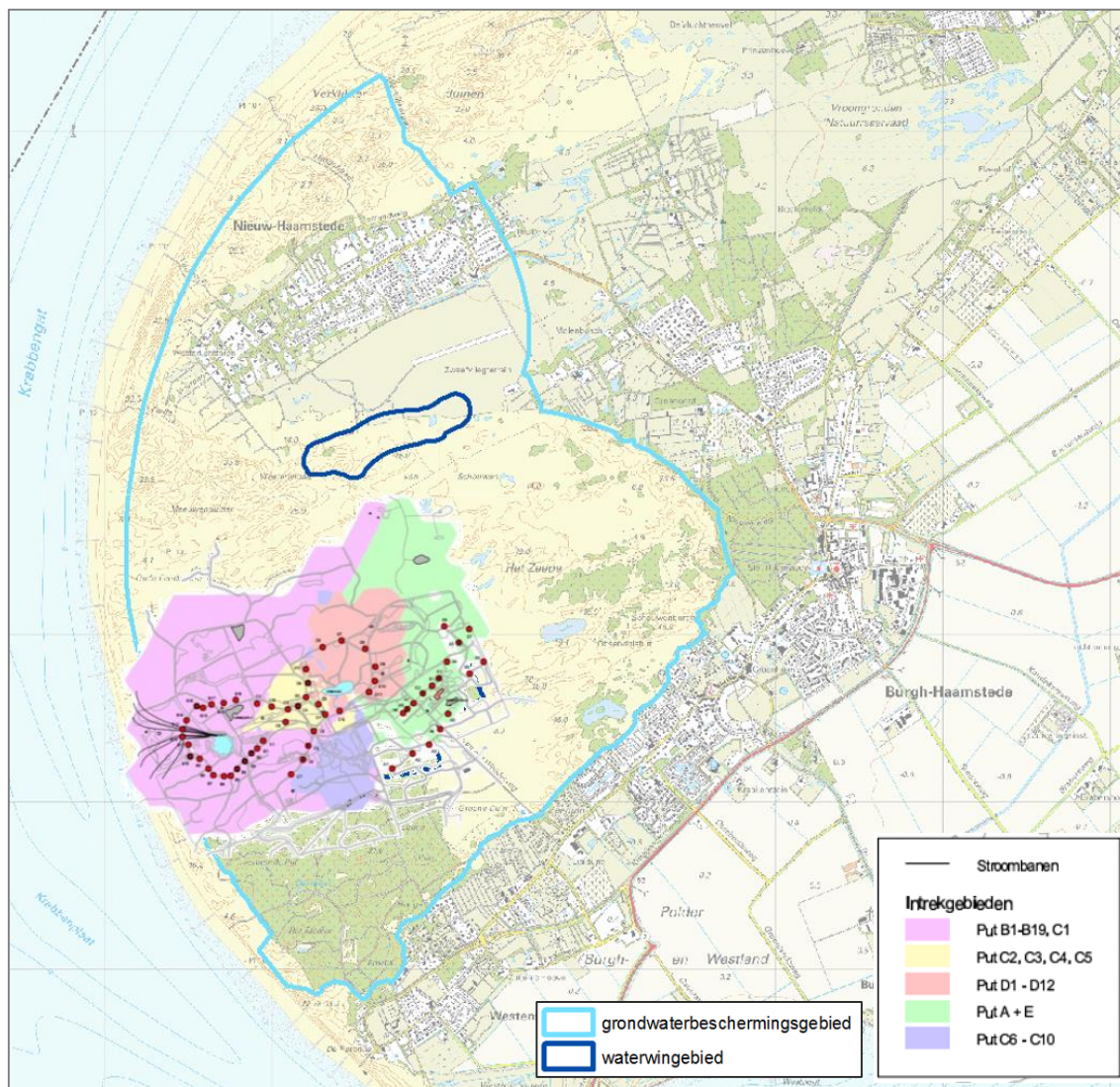
De top van de zoetwaterbel reikt tot boven 7,5m +NAP. Figuur 4 geeft aan hoe de actuele gemiddelde voorjaarsgrondwaterstanden (GVG) in het gebied zijn. De hoogste grondwaterstanden liggen aan de oostkant, vanwege de aanwezigheid van de eerste scheidende laag. Ter plaatse van de gele stippellijn houdt die op. De diepte van de zoetwaterbel reikt tot 150m –NAP. Deze ligt meer gecentreerd in het duinmassief dan de freatische grondwaterstanden. In het rood omcirkelde gebied zijn de effecten van de drinkwaterwinning duidelijk zichtbaar.

Figuur 4 Gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) in m +NAP

2.4. Intrekgebied en beschermingszones

In 1988 is in het kader van het toenmalige Grondwaterbeleidsplan het intrekgebied berekend en opgenomen in de Provinciale Milieuverordening (zie § 5.3). Sindsdien zijn de operationele omstandigheden aanzienlijk gewijzigd en zijn de modelleertechnieken verbeterd. In 2006 is een nieuwe grondwatermodelstudie door Royal Haskoning uitgevoerd. Daarin is de 'scenarioberekening 2015' opgenomen die representatief voor de actuele situatie. Het bijbehorende intrekgebied is in figuur 5 te zien. Hierbij is een netto onttrekking van 1,15 Mm³/jaar geprognostiseerd. De werkelijke netto onttrekking blijft hierbij achter zodat de GVG's binnen het intrekgebied in principe nog iets hoger kunnen liggen dan in figuur 4 is weergegeven.

Figuur 5 Berekend intrekgebied 'scenario 2015'

3. Ruimtegebruik en emissiebronnen intrekgebied

Het wingebied heeft grotendeels een natuurfunctie (N2000) en is van oudsher extensief in gebruik. Er zijn geen noemenswaardige verontreinigingen.

3.1. Puntbronnen

Geen.

(Hieronder zou evt. het infiltratiewater geschaard kunnen worden)

3.2. Diffuse bronnen

Geen.

(Met uitzondering van de niet relevante atmosferische depositie)

4. Waterkwaliteit

4.1. Kwaliteit ruwwater

Het onttrokken grondwater dat de grondstof vormt voor de levering van het (drink)water, wordt ook wel ruwwater genoemd. De ruwwaterkwaliteit betreft de kwaliteit van het verzamelde water uit de diverse pompputten.

In Nederland voeren drinkwaterbedrijven meetprogramma's uit die onder andere gericht zijn op de kwaliteitsbewaking en controle van het ruwwater. De resultaten en gegevens worden geregistreerd en verwerkt in de REWAB-database. Landelijk zijn deze ruwwaterkwaliteitsgegevens door het RIVM getoetst op basis van de drinkwaternorm. Geen van de parameters van de winning Haamstede overschrijdt de 75%-waarde van de norm. Bij deze winning zijn ook nooit winputten afgekoppeld vanwege kwaliteitsproblemen¹. Dit bevestigt dat de winning in goede toestand is. Meer informatie is te vinden in het RIVM-rapport Trendanalyse van kwaliteit grondwater in drinkwaterwinningsgebieden (2000-2009).

Periodiek wordt op meer dan 400 verschillende bestrijdingsmiddelen gescreend. Ook recente ruwwaterkwaliteitsgegevens uit de periode 2008-2014 tonen nauwelijks bestrijdingsmiddelen aan boven de detectiegrens.

4.2. Kwaliteit infiltratiewater

Infiltratiewater uit het Haringvliet wordt zowel in Ouddorp als te Haamstede geïnfiltreerd. Sinds 1978 wordt water vanuit het Haringvliet ingenomen en vanaf 1996 wordt te Ouddorp het water voorgezuiverd. Jaarlijks rapporteert Evides aan de Provincie Zeeland en de Provincie Zuid-Holland over de kwaliteit van het infiltratiewater en eventuele incidentele overschrijdingen van het Infiltratiebesluit.

Vanwege het Kierbesluit Haringvliet dient het huidige innamepunt Scheelhoek in oostelijke richting verplaatst te worden. Voor de nieuwe locatie ten oosten van Middelharnis zullen de Provincie Zuid-Holland en Evides een feitendossier opstellen, waarin kwaliteitsaspecten en de risico's voor het innamepunt beschreven zullen worden.

In het gebiedsdossier Ouddorp wordt de kwaliteit van het infiltratiewater tot nu beschreven: (Gebiedsdossier Ouddorp, Haskoning Nederland B.V., april 2013). Vanwege de goede ruwwaterkwaliteit, de jaarlijkse toetsing aan het infiltratiebesluit en het nog op te stellen feitendossier voor het nieuwe innamepunt is een nadere analyse in dit dossier niet nodig.

4.3. Synthese

De kwaliteit van het ruwwater wordt te Haamstede voor een belangrijk deel bepaald door de kwaliteit van het infiltratiewater. Selectieve inname van oppervlaktewater en de reistijd door het grondwatersysteem

¹ Door het afkoppelen van bronnen zouden concentraties in deze database 'positief' beïnvloed kunnen zijn, terwijl er in de praktijk wel degelijk sprake van een achteruitgang zou kunnen zijn.

dragen bij een goede kwaliteit van het ruwwater. De ruwwaterkwaliteit voldoet van oudsher ruimschoots aan de drinkwaternorm. Zo worden nauwelijks bestrijdingsmiddelen boven de detectielimiet aangetoond. Van relevante punt- en diffuse verontreinigingen is geen sprake.

Om de kwaliteit van het infiltratiewater ook richting de toekomst voldoende te borgen wordt voor de nieuwe inname locatie aan het Haringvliet nog een feiten dossier opgesteld.

Op de productielocatie Haamstede beschikt Evides bovendien over een zuiveringsstap waarbij ruwwater wordt gefiltreerd met behulp van actieve kool, alvorens dit als drinkwater gedistribueerd wordt. Door middel van adsorptie, worden behalve geur-, kleur- en smaakstoffen ook andere stoffen zoals eventuele sporen van bestrijdingsmiddelen uit het water verwijderd.

5. Ruimtelijke bescherming

5.1. Europees beleid

Om een goede waterkwaliteit in Nederland te verkrijgen, moet er verder gedacht worden dan de landgrenzen. Omdat de in Nederland gelegen grondwaterlichamen niet ophouden bij de grens, is het nodig om internationale afspraken te maken. De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa op orde komt. In de Kaderrichtlijn Water staat het volgende over de bescherming van grondwater: Lidstaten moeten de grondwaterlichamen voor menselijke consumptie beschermen om verslechtering van de kwaliteit te voorkomen en de benodigde zuiveringsinspanning te reduceren.

5.2. Nationaal beleid

5.2.1. Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is in de Nederlandse wetgeving verankerd met de Implementatiewet EG-kaderrichtlijn water (2005), de Waterwet (2009) en het Besluit Kwaliteitseisen Monitoring Water (Bkmw 2009). Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. De provincie Zeeland valt onder het stroomgebied Schelde.

Binnen een (deel)stroomgebied zijn oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen gedefinieerd. De waterwingebieden zijn onderdeel van een grondwaterlichaam. Voor oppervlaktewaterlichamen waaruit water wordt onttrokken voor de productie van drinkwater, gelden in aanvulling op de kwaliteitseisen van KRW, richt- en streefwaarden (Bkmw 2009).

Per stroomgebied is een stroomgebiedsbeheerplan (SGBP) vastgesteld. Daarin zijn doelen en maatregelen opgenomen ten behoeve van de verbetering van de waterkwaliteit. Een maatregel uit het SGBP is het aanleggen van gebiedsdossiers op basis van een gebiedsanalyse en nadere detaillering van beschermde gebieden, voor alle waterwinningen voor de openbare drinkwater voorziening. Op grond van een aantal kwaliteitscriteria en kenmerken zijn alle winningen ingedeeld in een aantal kwetsbaarheidsklassen. Voor de kwetsbare winningen dient deze maatregel in 2012 operationeel te zijn. Voor de niet-kwetsbare winningen en/of de winningen die in een goede toestand verkeren, zoals in Zeeland het geval is, betreft dit 2015.

De KRW en de Grondwaterrichtlijn vereisen een specifieke bescherming van oppervlaktewater- en grondwaterlichamen waaruit water wordt onttrokken ten behoeve van de bereiding van water dat is bestemd voor menselijke consumptie (drinkwaterwinning). Voor de waterwinning gelden milieukwaliteitseisen en streefwaarden. Aan de milieukwaliteitseisen dient sinds 22 december 2009 te worden voldaan. Streefwaarden zijn er op gericht dat de kwaliteit van oppervlaktewaterlichamen waarin een waterwinlocatie voor de bereiding van drinkwater is gelegen, zodanig verbetert dat het niveau van zuivering van het onttrokken water kan worden verlaagd. De milieukwaliteitseisen en streefwaarden gelden alleen ter plaatse van het innamepunt en niet voor het hele oppervlaktewaterlichaam waaruit de wateronttrekking plaatsvindt. De milieukwaliteitseisen en streefwaarden voor oppervlaktewater waaruit water wordt onttrokken voor de bereiding van drinkwater, zijn vastgelegd in het Bkmw. Voor grondwater geldt als streefwaarde een zodanige kwaliteit dat het niveau van zuivering van het onttrokken water kan worden verlaagd. De oppervlaktewater-

en grondwaterlichamen met onttrekkingen voor menselijke consumptie (KRW, artikel 7) behoren tot de beschermde gebieden die zijn opgenomen in het Nationaal Register Beschermde Gebieden (op grond van artikel 6 en bijlage IV KRW). Er is een nationaal beschermingsbeleid van kracht.

5.2.2. Drinkwaterwet en -besluit

In de Drinkwaterwet worden wettelijke uitvoeringsmaatregelen aangegeven waaraan de waterleidingbedrijven zich moeten houden bij het vervaardigen van leidingwater voor consumenten. In deze wet is artikel 22 lid 2 opgenomen die de waterleidingsbedrijven verbiedt drinkwater te bereiden uit oppervlaktewater dat niet minimaal voldoet aan de eisen van door de overheid gesteld in een algemene maatregel van bestuur (Amvb). Deze kwaliteitseisen zijn uitgewerkt in het Bkmw 2009 en bijbehorende Ministeriële Regeling Monitoring.

Daarnaast hoort bij de Drinkwaterwet het Drinkwaterbesluit. Hierin zijn de kwaliteitseisen voor drinkwater opgenomen. De eisen gelden voor het reine drinkwater dat geleverd wordt via het leidingennet. Naast de eisen voor het reine drinkwater zijn zogenaamde indicatoren of signaleringsparameters afgeleid. Aan de hand hiervan controleren drinkwaterbedrijven de kwaliteit van de bron. De kwaliteitseisen uit deze tabel zijn bedoeld voor het signaleren van antropogene invloeden. Wanneer een signaleringswaarde wordt overschreden, is er niet per definitie risico voor de volksgezondheid maar dient er nader onderzoek plaats te vinden.

5.2.3. Infiltratiebesluit bodembescherming

Op 20 april 1993 is het Infiltratiebesluit Bodembescherming (IB) van kracht geworden. In dit besluit worden eisen gesteld aan de kwaliteit van infiltratiewater, evenals aan de beheersing van de hydrologische situatie en het eventueel beëindigen van de infiltratie.

5.2.4. Bkmw 2009

Het Bkmw 2009, en de onderliggende Ministeriële Regeling monitoring kaderrichtlijn water (MR Monitoring), regelt de omzetting in Nederlands recht van de waterkwaliteitsdoelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), inclusief de doelstellingen van de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn prioritaire stoffen. Besluit en regeling werken via de waterplannen (Nationaal Waterplan, Beheerplan Rijkswateren en regionale waterplannen) door in de uitvoeringspraktijk.

De KRW vereist een specifieke bescherming van oppervlaktewater waaruit water wordt onttrokken ten behoeve van de bereiding van water dat is bestemd voor menselijke consumptie. In het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water (Bkmw) 2009 zijn richtwaarden gedefinieerd die betrekking hebben op oppervlaktewater dat wordt gebruikt voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 2009). Daarnaast staan in de Bkmw 2009 streefwaarden die betrekking hebben op oppervlaktewater dat wordt gebruikt voor de bereiding van drinkwater. Deze streefwaarden stellen hogere eisen aan de oppervlaktewaterkwaliteit. Voor directe waterwinningen gelden de richtwaarden bij het innamepunt. Daarnaast geldt een inspanningsverplichting om de waterkwaliteit te verbeteren in de richting van de streefwaarden (Rijkswaterstaat, 2009). De richtwaarden gelden niet voor (oever)infiltratiewinningen.

5.3. Provinciaal beleid

De bescherming van grond- en oppervlaktewater is neergelegd in verschillende wetten, waaronder de Wet Milieubeheer, de Waterwet en de Wet Bodembescherming. Daarnaast geven de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Bkmw (Besluit kwaliteitseisen en monitoring water) en de grondwaterrichtlijn aanwijzingen voor het provinciale beleid.

Het beleid ten aanzien van de bescherming van grond- en oppervlaktewater is een onderdeel van het Provinciaal Omgevingsplan Zeeland. Eén van de opgaven in het plan betreft het realiseren en behouden van een goede ecologische en chemische toestand van het oppervlaktewater en grondwater. In Zeeland wordt drinkwater bereid uit grondwater dat voor een belangrijk deel wordt gevoed uit oppervlaktewater (infiltratie). De afhankelijkheid van de oppervlaktewaterkwaliteit speelt daarom een grote rol bij het opstellen van de gebiedsdossiers.

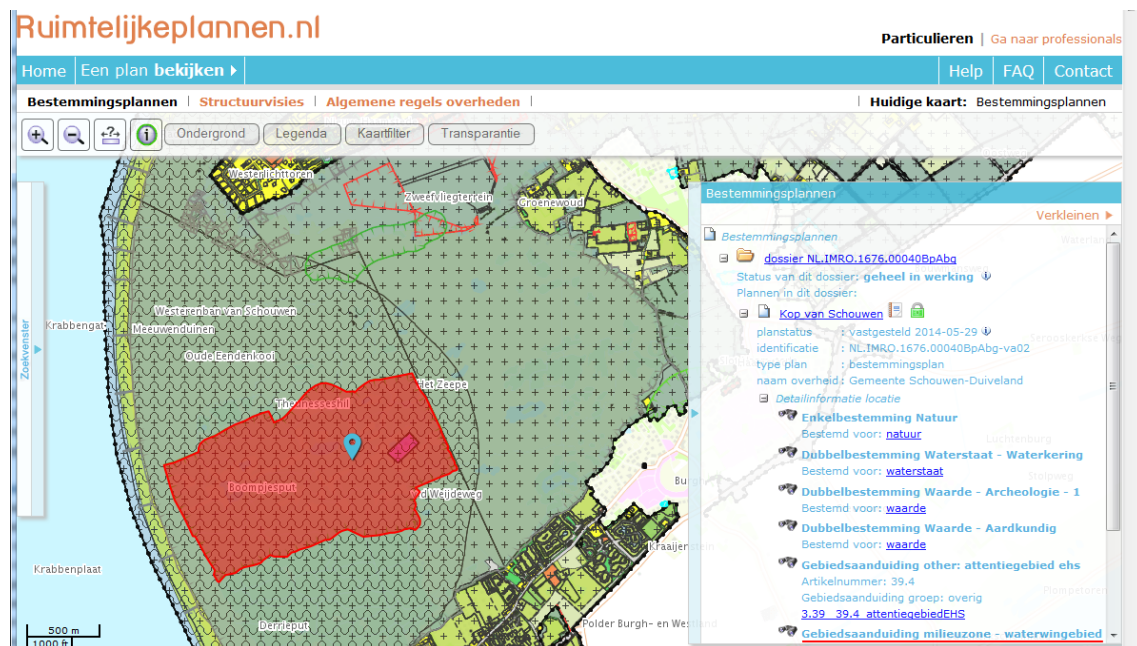

Figuur 7 Waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden productielocatie Haamstede

Drinkwaterbedrijf Evides is belanghebbende bij een goede grondwaterkwaliteit. Daarom voert Provincie Zeeland het grondwaterbeschermingsbeleid uit in overleg en zoveel mogelijk ook in samenwerking met Evides. De provincie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het grondwater. Daarom hanteert de provincie, naast het generieke beleid voor de bescherming van het grondwater, aanvullend provinciaal beleid dat is vastgelegd in de Provinciale Milieuverordening (PMV). Deze verordening bevat specifieke regels die ervoor moeten zorgen dat het grondwater gevrijwaard blijft van verontreinigingen. De in de PMV gestelde regels zijn van toepassing binnen de door de provincie aangewezen grondwaterbeschermingsgebieden en waterwingebieden (figuur 7).

5.4. Borging in bestemmingsplan

Via Ruimtelijke plannen.nl (zie figuur 8) kan geconstateerd worden dat de bescherming van de grondwaterwinning Haamstede ook in het bestemmingsplan Kop van Schouwen is geregeld. De rode marking geldt uiteraard ook voor noordelijker gelegen calamiteitenbronnen, en wordt via een andere bevraging ook zichtbaar. Daarnaast geldt er een natuurstatus, die de bescherming van de waterwinning versterkt.

Figuur 8 Bestemmingsplankaart

5.5. Borging in calamiteitenplannen

Een calamiteitenplan is vereist bij grotere bedrijven met meer dan 10 werknemers. De Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD) controleert en handhaaft of de calamiteitenplannen voldoen. In het grondwaterbeschermingsgebied van Haamstede zijn geen bedrijven gevestigd waarbij een calamiteitenplan vereist is.

6. Mogelijke maatregelen

Het waterwingebied heeft grotendeels een natuurfunctie (Natura 2000). Er zijn geen (bodem)verontreinigingen of (enigszins significante) diffuse bronnen aanwezig. Voor deze winning zijn dan ook geen maatregelen voorzien.

Referenties

- *Grondwatermodelstudie Kop van Schouwen*, Royal Haskoning, 2006
- *Gebiedsdossier Ouddorp*, Haskoning Nederland B.V., april 2013
- *PM: Feitendossier nieuwe innamepunt*, 2015
- *Trendanalyse van kwaliteit grondwater in drinkwaterwinningsgebieden (2000-2009)*, RIVM, 2014